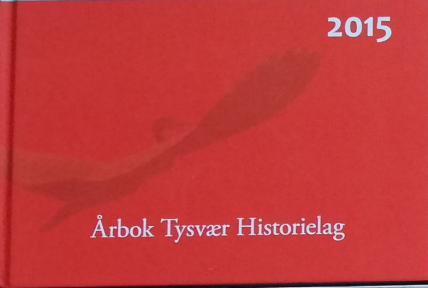

VINGESPENN

Delebrmak hos Daggelbakk

2015

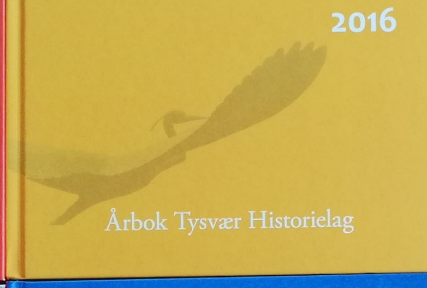

Årbok Tysvær Historielag

VINGESPENN

2016

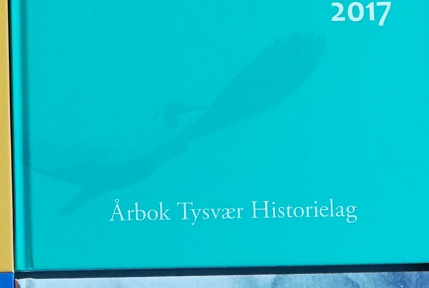

Årbok Tysvær Historielag

VINGESPENN

2017

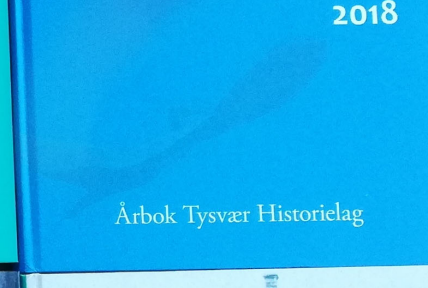

Årbok Tysvær Historielag

VINGESPENN

2018

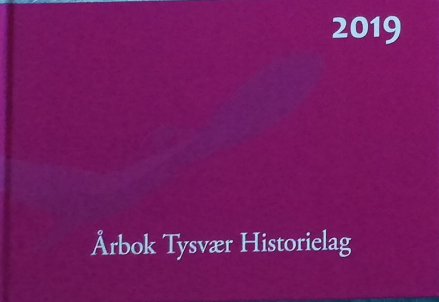

Årbok Tysvær Historielag

VINGESPENN

2019

Årbok Tysvær Historielag

VINGESPENN

2020

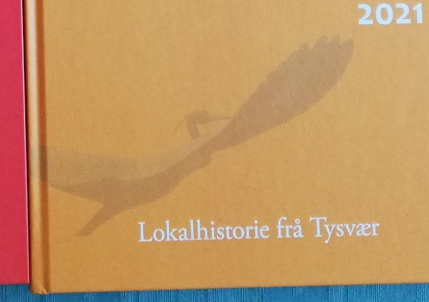

Lokalhistorie frå Tysvær

VINGESPENN

2021

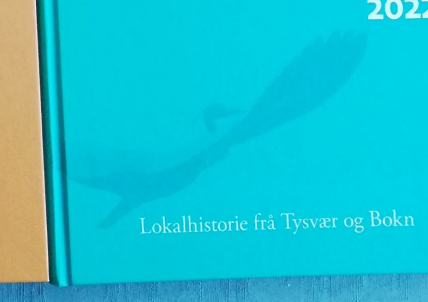

Lokalhistorie frå Tysvær

VINGESPENN

2022

Lokalhistorie frå Tysvær og Bokn

VINGESPENN

2022

Lokalhistorie frå Tysvær og Bøkn

FØR SKULEHUSA KOM

SKULAR 1863 - 1965

BOKN: 3

AVALDSNES: 3

TYSVÆR: 14

NEDSTRAND: 9

SØRA SKJOLD: 6

SKULEHISTORIER

Liv Vatnaland: *Skulevegen mellom Are og Hognaland*

Liv Storhaug Kvinnesland og Else Gerd Ullvang fortel

Herdis Stranden Storhaug: *Minne frå skuletida i Hervik*

Edvin Gjerde: *Mi tid på Bringedal skule*

Norvald Haukås: *Skulehus og skulegang*

Kari Haukås: *Skuleturen med læraren sin Morris Mini*

Margit Kvam, Unni Marvik Helle og Gunvor Hustoft:

Skuleminner frå Nedstrand

Skulestrid på Bokn

- midt på 1900-talet

Av Birger Lindanger

Då den nye Boknaberg skule blei innvigd i 1951, dukka det opp journalistar frå alle avisene i regionen. Det var ikkje bare det at bygda hadde fått ein flott og moderne skule, dette representerte også eit punktum for ein strid som hadde slite bygda i ein halv mannsalder. Det var ein sjau som også hadde funne vegen til media og som var vel kjent i stor delar av fylket. Det er vel få bygder i landet som har ein slik skulehusstrid å sjå attende på som boknaren, blei journalisten til Dagbladet Rogaland fortalt då han kom i land for å bli med på storhendinga.

Lærar på Bokn på 50-tallet

Innleiing av Bjørn Gunnar Nedrebø til artikkel av Anstein Lohndal

Anstein Dyrli Lohndal voks opp i Dyrli, ein liten heiagard i Kvinesdal kommune. I dei fyrste leveåra hans var faren mykje i Amerika då garden ikkje gav nok utkome til å gi livsgrunnlag for familien. Anstein avslutta folkeskulen i byrjinga av 2. verdskrigen, og arbeidde så 3 år saman med foreldra heime på garden og i skogen.

Under krigen tok han ei rekkje brevkurs, og i 1944 tok han til på privat realskule i Kvinesdal etter å ha tatt opp eit kausjonslån over 10 år på kr. 3000. Seinare vart det gymnas, lærarskule og universitetsutdanning (cand.philol.) med hovudfag i historie.

Litle-Lars

Lars Tobias Ognøy – med tilnamnet Litle-Lars
Nacht und Nebel-fangen som kom heim att til Ogn

Av Gaute Bjørnsen og Bjørn Gunnar Nedrebo

29.april 1943 kasta MTB 626 loss frå kaien i Lerwick på Shetland med kurs for Noreg.
Skipper på MTB-en var Knut Bøgeberg. På slep hadde dei eit enkelt ope landingsfarty
som 7 mann under leing av 23 år gamle John Godwin skulle nytte til sabotasje.

Operasjonskoden fekk kallenamnet «Checkmate».

Drukningssulykker på Stegaberg

Tre tragedier på Kallevik

Av Ingvær Frøyland

Vor inderlig kjære datter
og vor søster

Henrikke Kallevik

døde fra os isaar ved ulyk-
kestilfælde, 7 1/2 aar gammel.

Kallevik 19/11-19.

Mathilde Kallevik,

Mandus Kallevik,

Halvar og Martin,

bredre

Begravelsen foregaar tirsdag

Skandale i Tysvæerskulen

Denne saka om lærar Einar Nitter ved Hervik skule
er henta frå avisa Stavangeren desember 1923.

Av Atle Heskja

Om helsetilstanden

for elevane i Tysvær kommune i 1938

Av Atle Heskja

Frå Tysvær skulestyre

Til Tysvær helselag v/fru Gard, Slåttevik

Ein sender med dette utskrift av den melding som dr. Retzius har sendt Tysvær skulestyre um utfallet av lækjargranskinga av skuleborna i Tysvær 1938.

Elmer K. Førland

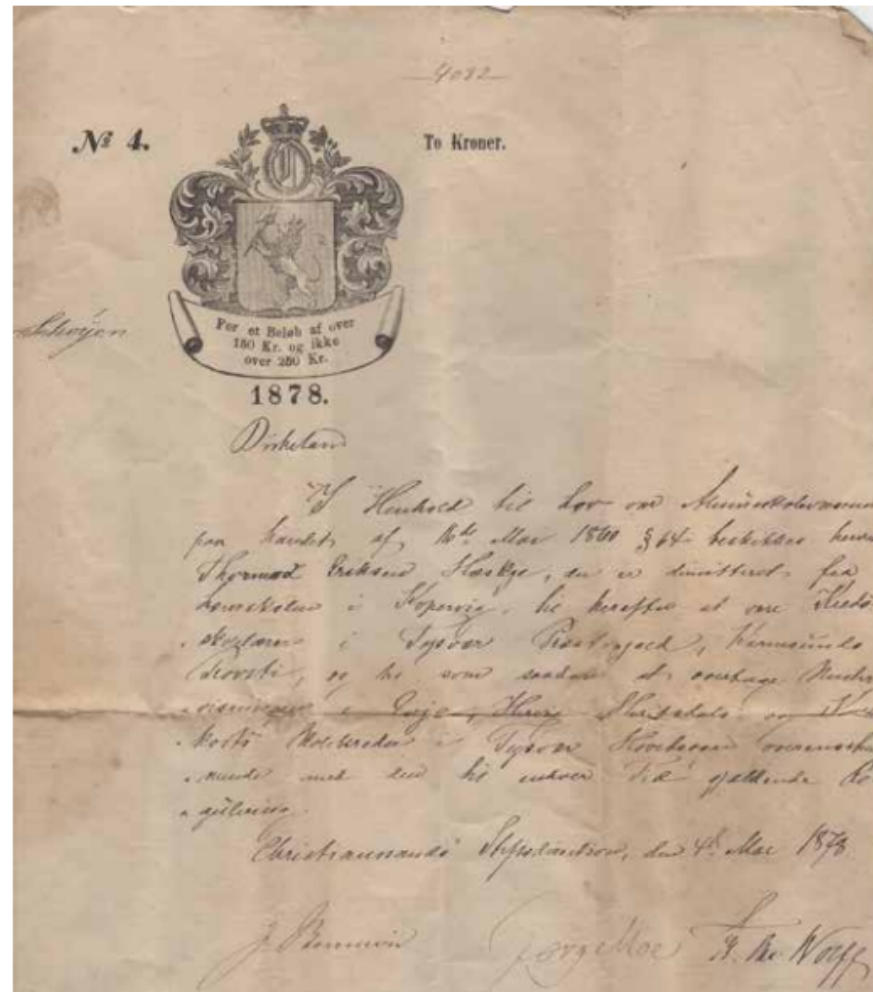
Skulestyreformann

For dyrt å halda handdukane reine!

Beskikkelsesbrev til lærerstilling i 1860

Av Atle Heskja

Barndomsminner fra Hervik

Av Kjetil Hervik

Ill. Axel Rios

Dei gjekk i døden-

Hekseprosessane på Nedstrand

Av Sissel Langballe Myskja

Sagn og segn fra Nedstrand

Av Dagfinn Silgjerd

Fredag 29 juli 1929

publiserte Stavanger Aftenblad et større intervju med Ole Reiersen Ringe som bodde i «Skarprettarhuset». Intervjuet er gjengitt i sin helhet nedenfor. Med utgangspunkt i dette intervjuet har jeg sett litt nærmere på noe av det Ole forteller om, «Skarprettarhuset» på Stranda og Tonganeset som et gammelt rettersted.

Men først intervjuet med Ole Reiersen:
**Skarprettarhuset – Presten som kunde mane –
Mandedauen - Sjøormen og havhesten
på Hjelmelandsvågen – Huldren på Dalva –
Da nissen flyttet til Erfjord.**

Sagn og segn fra Nedstrand.

Skarprettarhuset – Mandedauen – Presten som kunde mane – Sjøormen og havhesten på Hjelmelandsvågen – Huldren på Dalva – Da nissen flyttet til Erfjord. –

I stuen hos Ole Reiersen Ringe.

i hans tid, om føle øjehyrrer, som skremte folk alik, at de samlet sig i kirken og bad Vorherre fri sig for dem, og mange andre segn og segn.

Jeg traf ham utenfor hans venlige lille hus, som ligger ved siden av skolestuen. En ikke høi, men velbygget mand med et vakkert ansigt og sølvvidt haar. Jeg hilser og fremfører mit ærinde, og litt efter sitter vi i hans koselige stue.

— Hvor gammel er du nu Ole, sier jeg

— Ja, det samme spurte doktoren om forleden dag. Du faar gjette, sa jeg. Sytti, sa doktoren. Du faar lægge paa, sa jeg. Fem og sytti, sa doktoren. Lægger du 14 til, saa kanake du træffer det, sa jeg. Jeg fyldte de 90 den 5. juli.

Ole Reiersen Ringe.
Paa ordenstøiden av Nedstrand ligger hvit oppe en gaar, som heter **B i n g e**. Den ligger et godt stykke nordøst for Hjelmsvågen **D a l v a**

Industribygda Sagbakken

Av Vidar Johannes Aarhus

Sagbakken har vore eit industriområde i over hundre år.

Sagbakken Mølle- og sagbruk som nok er den første industrietableringa i gamle Tysvær, har opp gjennom tidene endra karakter. Mølla og sagbruket blei ombygd og modernisert i slutten av krigen. Etter storbrannen i 1961 blei ikkje mølla gjenreist, og ein satsa vidare på sagbruk, trelasthandel og bygningsarbeid.

Edvard Grieg si komponisthytte på Bokn

Edvard Grieg si komponisthytte på Bokn

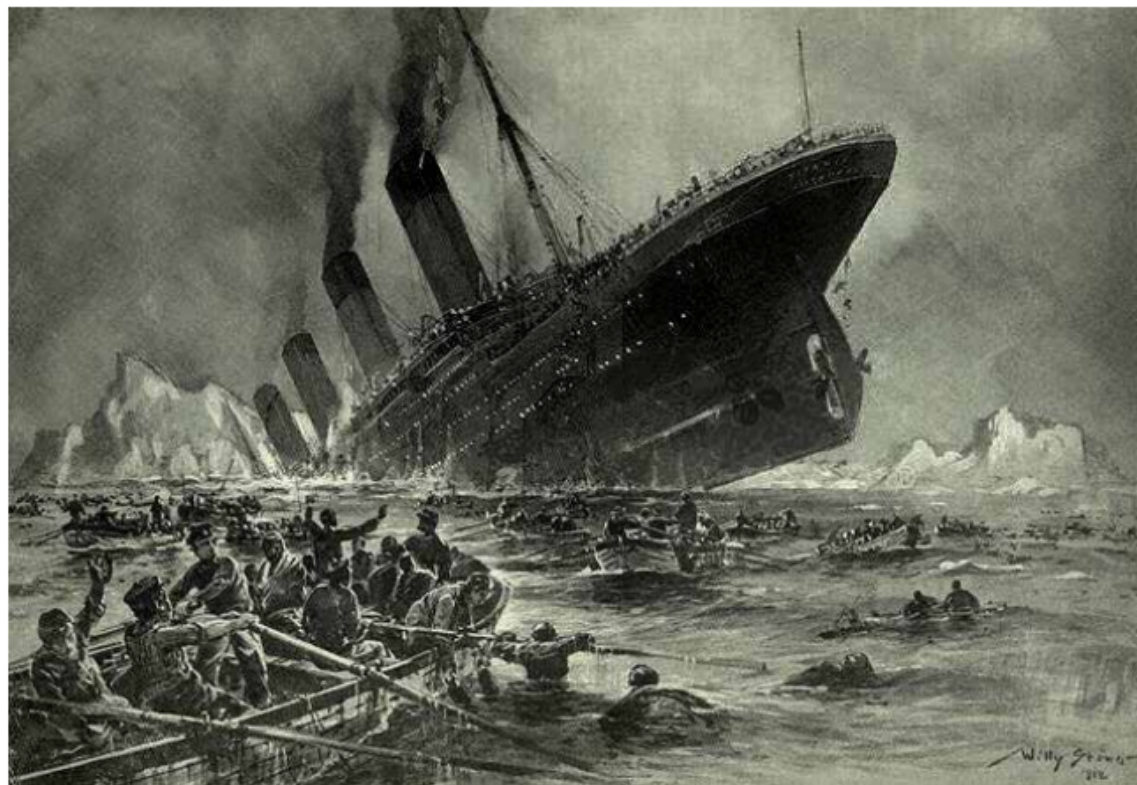
kvifor ho vart seld til Bokn og korleis ho kom attende til Lofthus i Hardanger?

Av Vidar Johannes Aarhus

Bernt fra Førre

som overlevde «Titanics» forlis

Av Marit Tvedt

Stolane som endra bygda

Av Ingvild Rørtveit Myklebust

Tusenvis av koppar med kaffi og noko attåt er inntatt sitjande på ein rekkekopla Norsy-stol på bedehuset, med brettet tatt ned som bord. Mange har sparka utålmodig i eit Norsy-stolbein i påvente av skuleklokka sine frigjernade tonar, eller reist seg jublande frå eit tribunesete produsert av haugalandbedrifta. Stålrøyrfabrikken Norsy gjorde at ei bygd inst i Tysvær plutseleg fekk ein arbeidsplass med fleire titals tilsette.

En god del på Haugalandet kjenner til "Sampsonhuset" (Semsahuset, Sampson på kaien) i Haugesund og til "Sampsonhuset" (Semsahuset) i Førre, der man også har Semsaholmen.

I Decorha, Iowa, har man også et "Sampsonhus" og her begynte Helge Andreas Sampson fra Førre sin store karriere som forretningsmann.

Helge Andreas Sampson

Helge Andreas og Milla Gesina Private bilder eid av Tore Sampson

Av Tore B. L. Erland

Bokbilen i Tysvær

Av Aud Grimstveit (tidl. biblioteksjef) og Anne Rees Halvorsen (tidl. bibliotekar og bokbilsjåfør)

Fyrste tanke om ein bokbuss blei lansert av kulturstyret i 1981
i samband med Kårstøetableringa, som eit av fleire velferdstiltak.
I 1982 blei det sendt ein søknad til Statens bibliotektilsyn om tilskot til kjøp,
og ein fekk tilsagn om 200 000. Det dekte faktisk heile kjøpesummen!
I tillegg var det 50% refusjon på ordinære driftsutgifter,
ei ordning som fyrst blei avvikla i 2000.

Haugianerne i Kro på Bokn og Sandvik i Tysvær

Av Ove Sandvik

John T. Sandvik hadde passert 50 år, og var klar for å trappe ned som bonde.
Men hvem skulle overta etter han? En foreløpig løsning ble stesønnen Lars Kro.

Alltid plass til ein til ...

ILL. AXEL RIOS